

láthatta a közönség. Ez utóbbiakról elmondta, hogy a technika évszázadok folyamán nagyméretű, ólomberakásos templomablakok, dísztermek színes ablakainak készítésére alakult ki. Táblakép-szerű alkalmazásuk eléggé ritka, mert érvényesülésükhöz hátsó megvilágítás szükséges. A flamand művész **é v s z á z a d o s t e c h n i k á t** alkalmaz, az egykori eljárások korszerűsítésével. A színes üvegelemeket ólomszegéllyel rögzíti egymáshoz. Az anyagokban színes darabokon a színárnyalatokat maratással, csiszolással lehet elérni, de az égetve vagy fújva történt festés is célravezető.

Több, mint harminc ilyen üvegfestmény képviselte Vermeylen mestert a Szent Mihály kápolnában. A megnyitóünnepség folyamán a szokásos teremvilágítás eloltása után a gótikus katedrálisok üveglakáiéhoz hasonló ragyogással tündököltek művei, ritka élményt nyújtva ezzel a jelenlévőknek.

A művész grafikáiról szólva Király Zoltán a témaválasztás gazdagságára, a rézkarc és lino mellett kedvenc technikájának, fametszeteinek bravúros, gyakran többdúcú alkalmazására utalt. A megnyitó közönsége azt is megtudta szavaiból, hogy Vermeylen tanári pályafutását 1993-ben akadémiai professzorként fejezte be. Azóta igyekszik hazája és a magyar kultúra kapcsolatait kiszélesíteni. Ezt annál hathatósabban teheti, mert zseniális segítőtársa ebben felesége, egyben pályatársa, *Horváth Hermína* grafikusművész. Évente sok időt töltenek Magyarországon. Időnként Belgiumból egy-egy művészt hívnak meg hazánkba, akik műveiket bemutatják Balatonlellén, az immár országos hírű Kapoli Galériában.

A program további részében *Joke van den Brandt* grafikus-kalligráfikus köszöntötte az ünneplte. (A művésznőről tudni kell, hogy férje, Van Damme grafikusművésszel a Vermeylen házaspár legszűkebb baráti körébe tartozik. Kapcsolatuk révén ők is gyakran időznek hazánkban.) Üdvözlő szavai végeztével egyedülálló születésnap ajándék átadására került sor. A kortárs művészek, barátok a világ minden részéből kezük alkotásával, grafikákkal köszöntötték a flamand mestert. Ezeket a hírneves szentendrei papírkészítő művész, Vincze László, egységes méretű, merített papírra nyomva, díszkötésbe foglalva adta át, miközben a megnyitó nagyszámú közönsége lelkes ünneplésben részesítette a 70 éves mestert.

Antoon Vermeylen meghatottan mondott köszönetet mindezekért. A közönség iránti megbecsülésének jeleként szavai *magyar nyelven* hangzottak el, majd minden jelenlevőnek átnyújtotta az erre az alkalomra készült és stílszerűen merített papírra nyomott

Antoon Vermeylen
fametszete,

X2

Antoon Vermeylen
rajza,

vegyes technika

Az üveglakok meghitt fénye mellett baráti beszélgetés kezdődött ezután, amelynek hangulatát a frissítők sorában kínált pompás vörösbor is fokozta. A megnyitó közönségének egy kisebb csoportja délután Szentendrén megtekintette Vincze László papírmerítő műhelyét.

Soós Imre

EXLIBRIS-KIÁLLÍTÁS A BUDAKESZI KÖNYVTÁRBAN

A millennium tiszteletére és az olvasás évének meghirdetése alkalmából kulturális események sorozatát rendezte meg a Budakeszi Könyvtár. Egyik ilyen rendezvényükként június 5-én délután nyílt meg az **IRODALOM ÉS ZENE AZ EXLIBRISEKEN** című kiállítás. Az ott szereplő irodalmi vonatkozású lapok dr. Arató Antal, a zenével kapcsolatos ex librisek pedig dr. Kisteleki Gyözőné gyűjteményéből kerültek a kiállításra.

Az irodalom mellett a zenei témájú kisgrafikák szerepeltetése azért volt indokolt ezen a helyen, mert a főváros közvetlen szomszédságában fekvő város kegyelettel őrzi Erkel Ferenc emlékét. A Himnusz megzenesítője ugyanis életének egy részét Budakeszin töltötte. A város főterén áll a zeneköltő bronz mellszobra, a róla elnevezett utcában, az Erkel-család egykori nyaralójának falán pedig márványtábla hirdeti, hogy a neves zeneszerző "többször pihent meg e falak között".

Néhány száz méterrel távolabb az Erkel háztól ugyancsak márványtábla jelzi Mezei Mária, a neves színésznő egykori lakóházát. Ő itt töltötte élete utolsó éveit és teste a budakeszi temetőben talált végső nyugalmat.)

A tárlat ünnepélyes megnyitásakor a könyvtár igazgatója, Béresné Dávid Magdolna köszöntötte a megjelenteket. Bereczky Erzsébet tanárnő ihletett zeneszólója a kellő hangulatot teremtette meg a látni- valókhoz, amelyeket megnyitó szavak kíséretében az anyagot válogató Arató Antal ismertette. Beszél az ex libris eredetéről, jelentőségéről, majd tablónként haladva méltatta a kiállított anyagot, megemlékezve a 20. század elhunyt nagy magyar grafikusairól /Diskay Lenke, Fery Antal, Kékesi László, Perei Zoltán, Stettner Béla, Varga Nándor Lajos/, akik nagyban hozzájárultak a magyar ex libris nemzetközi megbecsüléséhez. Örömmel állapította meg, hogy magas színvonalú alkotásokkal szerepelnek itt a romániai magyar művé- szek, felhívva a figyelmet Bálint Ferenc, Deák Ferenc, Hervai Katalin, Vincze László lapjaira.

Megnyitójában néhány érdekes ex librisre külön is utalt. Ilyen az a kisgrafika, melyet a Magyar Köztársaság által 1947-ben az erdélyi Bolyai Egyetem részére aján-dékozott kötetekbe ragasztottak be. Az Egyesült Államokban élt *Petry Béla* ex librisei a magyar kisgrafikát gazdagították. *Vermes Júlia*, Svájcban élő gyűjtő Bartók és Kodály emlékére készült ex libriseit belga művész, Hedwig Pauwels karcolta rézlemezbe. A beregszászi *Dalmay Árpád* Ady-emléklapját orosz művész készítette, ékes példajaként a kisgrafika népeket, országokat összekötő szerepének.

A kiállítás ízlésesen elrendezett anyaga számszerint 134 darab kisgrafika 19 tablón került a falakra.

A legtöbb mű a magyar fametszés felejthetetlen mesterét, *Fery Antalt* képviselte. A könyvtár az eseményre néhány oldalas katalógust készített, amely-

Sárkány Győző szitanyomata, S

A nyitóünnepség végén a jelenlevők a rendező könyvtár vezetőjének figyelmességéből finom vörösborral koccintottak, a szívvel-lélekkel, szakszerűen megrendezett tárlat élményével gazdagabban.

A KBK Egyesületet dr. Mayer József és felesége, valamint e sorok írója képviselte. A vendégszerető házigazdák számukra azt is lehetővé tették, hogy "müsonon kívül" megtekintsék a város helytörténeti gyűjteményét. A könyvtár közelében lévő épület egyik helyiségében a Budakeszin egykor élt földműves lakosság használati tárgyait, szerszámaikat állították ki. A másik szobában az Erkel-család itteni tartózkodásának dokumentumait őrzik. Természetszerűleg kellő hangsúlyt kap itt a nagy magyar zeneszerző egykori munkássága is.

Soós Imre

HOMMAGE AN DEIDESHEIM

Ürmös Péter tárlata Németországban

A németországi Deidesheimben június 3-án nyílt meg Ürmös Péter grafikusművész kiállítása. A francia határ közelében található Deutsche Weinstrasse régió kisvárosában, a pünkösdi ünnepségsorozathoz kapcsolódóan, a *Helga Mehringer Galériában* a város polgármestere köszöntötte az egybegyűlteket. Ezt követően *Wolfgang Diehl*, landaui művészettörténész mondott megnyitóbeszédet, azaz tárlatismertetésnek is beillő előadást, különös tekintettel a tematikai és műfaj történeti érdekességekre. Amint a bevezetőben mondta:

"Egy nemzetközi művészvilág Tokiótól Koppenhágáig szervezi kiállításait, ami a legtöbb művész barát számára, főként Németországban, alig ismert. Ennek keretében e kiállítás számára sajátos helyet találtak Deidesheimben, ahol most Ürmös Péter grafikus művésszel ismertetnek meg bennünket, aki főként ex libris-művészként ismert. A kisgrafikusok nemzetközi művészvilága és az ex-libris művészet ma nem csupán

egy megbecsülést érdemlő hagyományt folytat új utakon, hanem megvan saját szükségszerűsége és törvényszerűsége is. E kisformátumú grafikának minden művészi szabadság mellett, majdnem mindig tárgyi magva van, hiszen a művész által választott, vagy a rendelő által megadott témát dolgoz fel. Ezért találhatunk rendkívül sokféle tematikus csoportosítást a motívumgyűjteményekben..."

Ezt követően W. Diehl ismertette a megjelentekkel Ürmös Péter életútját és művészi pályáját. Különösen az általa használt alkalmazott grafikai technikák sokféleségét emelte ki, hiszen e műfajban a technikák ismerete a döntő. Ezért volt látható e tárlaton is fa-és linómetszet, rézkarc, hidegtű és akvatinta, litográfia és az egyes elemek ötvöze is, a vegyes technika. Majd Ürmös Péter kiállított műveit vette nagyító alá. Ugyanis a tárlaton bemutatott művek három csoportba sorolhatók. Az elsőben síknyomású grafikai sorozat mutatja be a város nevezetes épületeit, helyi érdekességeit